

LUPA YMPÄRIVUOROKAUTISTEN YKSITYISTEN SOSIAALIPALVELUJEN TUOTTAMISEEN - HAKUOHJE

Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) on tullut voimaan 1.10.2011.

Yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajan, joka jatkuvasti tuottaa ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja, on saatava lupaviranomaiselta lupa palvelujen tuottamiseen ennen toiminnan aloittamista tai sen olennaista muuttamista. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava lupaviranomaiselle. Lupaviranomaisia ovat aluehallintovirastot ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira). Lupaa haetaan siltä aluehallintovirastolta, jonka toimialueella palveluja tuotetaan. Jos palveluja tuotetaan useamman kuin yhden aluehallintoviraston toimialueella, lupaa haetaan Valviralta.

Yksityisistä sosiaalipalveluista annettua lakia sovelletaan sellaisiin yksityisiin sosiaalipalveluihin, joita yksityinen henkilö, yhteisö tai säätiö taikka julkisyhteisön perustama liikeyritys tuottaa korvausta vastaan liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla. Lakia ei sovelleta perhehoitajalain nojalla annettavaan perhehoitoon eikä omaishoidon tuesta annetun lain nojalla järjestettävään omaishoitoon, joita toteutetaan kunnan ja hoitajan välisen toimeksiantosopimuksen perusteella. Sen sijaan yksityisiin sosiaalipalveluihin luetaan niin kutsuttu ammatillinen perhehoito, joka ei perustu toimeksiantosopimukseen, vaan esimerkiksi kunnan ja palvelujen tuottajan väliseen ostopalvelusopimukseen.

Ympäri vuorokautisilla sosiaalipalveluilla tarkoitetaan palvelua, jossa asiakkaan palvelutarve on ympärivuorokautista.

Yksityisen sosiaalipalvelujen tuottajan, joka tuottaa muita kuin ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja, on tehtävä ennen toiminnan aloittamista, olennaista muuttamista tai lopettamista kirjallinen ilmoitus sosiaalihuollosta vastaavalle monijäseniselle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palveluja annetaan. Kunnan on arvioitava, että toiminta täyttää lain asettamat vaatimukset.

Aluehallintovirastojen ja Valviran ylläpitämään yksityisten palveluntuottajien rekisteriin ei enää talleteta tietoja sellaisista palvelujen tuottajista, jotka tuottavat ainoastaan kotipalveluihin kuuluvia tukipalveluja tai niihin rinnastettavia palveluja (sosiaalihuoltoasetuksen 9 §:n mukaiset ateria-, vaatehuolto-, kylvytys-, siivous-, kuljetus-, saattaja- sekä sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut) taikka yksityistä perhepäivähoitoa. Kunnan velvollisuus näiden palvelujen valvontaan säilyy myös ennallaan.

Palvelujen tuottajan, joka on hakenut lupaa yksityisten ympärivuorokautisten sosiaalipalvelujen tuottamiseen, ei tarvitse tehdä erillistä ilmoitusta tuottamistaan ilmoituksenvaraisista palveluista, jos hän on tehnyt niistä ilmoituksen lupaa hakiessaan lupahakemuksessa.

LUPAHAKEMUKSEN LIITTEET:

- 1) ajantasainen kaupparekisteriote tai jäljennös elinkeinoilmoituksesta
- 2) jäljennös yhtiöjärjestyksestä, yhtiösopimuksesta tai säännöistä, jos hakijana on yhtiö, muu yhteisö tai säätiö
- 3) toimintasuunnitelma
- 4) toiminnassa käytettävien tilojen ajantasainen, virallinen pohjapiirustus ja käyttösuunnitelma
- 5) pelastussuunnitelma ja poistumisturvallisuusselvitys

- 6) pelastusviranomaisen lausunto
- 7) terveydensuojeluviranomaisen lausunto
- 8) sijaintikunnan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen tai sen määräämän viranhaltijan lausunto
- 9) jäljennös palvelujen vastuuhenkilön tutkintotodistuksista ja selvitys työkokemuksesta
- 10) asiakasrekisterin rekisteriseloste
- 11) omavaraisuustodistus ja todistus ulosottorekisteristä

Lupahakemus tehdään hakemuskaavakkeelle (hakemus ja toimintayksikköä koskeva liite) ja toimitetaan liitteineen aluehallintovirastoon tai Valviraan hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista. Lupahakemuksessa on mainittava toiminnan suunniteltu aloituspäivä. Lupahakemukseen tulee liittää hakemuslomakkeessa yksilöidyt selvitykset ja asiakirjat. Huolellisesti ja kaikilta osin täytetty lupahakemus jouduttaa asian käsittelyä.

Aluehallintovirasto tarkastaa ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja antavan toimintayksikön mahdollisimman pian sen jälkeen, kun toiminnan aloittamista tai muuttamista koskeva lupahakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa. Aluehallintovirasto tarkastaa Valviran pyynnöstä myös valtakunnallista lupaa edellyttävän sosiaalihuollon yksikön.

Lupapäätös lähetetään asiakkaalle postitse ja se on maksullinen. Myös kielteinen päätös on maksullinen. Luvan saaneelta palvelujen tuottajalta peritään vuosittain maksu, jonka suuruus määräytyy kulloinkin voimassa olevan maksuasetuksen mukaan. Hakemuslomakkeita ja lupaan liittyviä ilmoituslomakkeita on saatavissa sähköisesti osoitteista www.avi.fi ja www.valvira.fi

Valvira on valmistelemassa yhdessä aluehallintoviranomaisten kanssa valvontaohjelmia, joista ilmenee yksityiskohtaisemmin suositukset toiminnan organisoinnista, toimintaedellytyksistä, asiakasrakenteesta, henkilöstöstä ja tiloista. Valvontaohjelmat löytyvät niiden valmistuttua aluehallintovirastojen ja Valviran [www-sivuilla](http://www.sivuilla), ja valvontaohjelmia voi myös tilata.

LUVAN MYÖNTÄMINEN

Lupa myönnetään palvelujen tuottajalle, jos sen toimintayksiköt täyttävät säädetyt edellytykset ja joka kykenee asianmukaisesti vastaamaan taloudellisista velvoitteistaan.

Lupaviranomainen voi liittää lupaan asiakasturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ehtoja palvelujen määrästä, henkilöstöstä, tiloista, laitteista ja tarvikkeista sekä toimintatavoista.

Palvelujen tuottajalle annettava lupa kattaa kaikki palvelujen tuottajan toimintayksiköt, joissa tuotetaan ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja.

Luvan saaneen yksityisen palvelujen tuottajan on vuosittain annettava toiminnastaan kertomus lupaviranomaiselle. Toimintakertomuksessa on ilmoitettava henkilöstössä, toimitiloissa ja toiminnassa tapahtuneet muutokset.

Yksityisten sosiaalipalvelujen tuottaja vastaa siitä, että asiakkaalle järjestettävä palvelukokonaisuus täyttää sille asetetut vaatimukset. Vastuu koskee myös niitä palvelukokonaisuuksiin kuuluvia palveluja, joita yksityisten sosiaalipalvelujen tuottaja hankkii muilta palvelujen tuottajilta.

OMAVALVONTA

Yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajan on laadittava toiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi omavalvontasuunnitelma, joka kattaa kaikki palvelujen tuottajan sosiaalipalvelut ja palvelukokonaisuudet. Palvelujen tuottajan on pidettävä omavalvontasuunnitelma julkisesti nähtävänä ja seurattava sen toteutumista. Valvira tulee antamaan määräyksiä omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laadimisesta ja seurannasta. Kun omavalvontaa koskevat määräykset on annettu, ne ovat saatavilla aluehallintovirastojen ja Valviran [www-sivuilta](http://www.sivuilta).

LUVAN MUUTOS

Yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajan on haettava luvan muuttamista ennen toiminnan olennaisia muuttamista. Toiminnan olennaisella muuttamisella tarkoitetaan esimerkiksi uusiin toimitiloihin siirtymistä, henkilöstön määrän huomattavaa lisäystä tai vähennystä, henkilöstörakenteen muuttamista ja yritysmuodon muuttamista. Myös toiminnan laajentaminen perustamalla uusia toimintayksiköjä edellyttää luvan muutosta. Jos yhden aluehallintoviraston toimialueella toiminut palvelujen tuottaja laajentaa toimintaansa muiden aluehallintovirastojen toimialueelle, palvelujen tuottajan tulee hakea valtakunnallinen lupa Valviralta.

TOIMINNAN LOPETTAMINEN

Toiminnan lopettamisesta on tehtävä kirjallinen ilmoitus luvan myöntäneelle viranomaiselle.